

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/118/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2511206892
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2511206892.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu Mgr. Jozefa Mačēja a sudkýň JUDr. Kataríny Slováčekovej a JUDr. Zlatice Javorovej v právnej veci žalobkyne: Slovak Telekom, a.s., Bratislava, Karadžičova 10, zast. advokátom: JUDr. Peter Škerlík, Dolný Kubín, J. Ťatliaka 2051/8, proti žalovanému: Y. V., nar. XX. Y. XXXX, naposledy bytom Y. W. U., U. XX/X, t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou: E. R., tajomníčka Okresného súdu Piešťany, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Združenie na podporu práv spotrebiteľov, občianske združenie, Bratislava, Seberíniho 9, IČO: 42 264 979, o 618,01 eur, príslušenstvo a iné, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Piešťany z 19. novembra 2014 č. k. 9C/235/2011 - 61, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej, v časti určenia neplatnosti a neprijateľnosti zmluvnej podmienky aj v časti trov konania p o t v r d z u j e .

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napádaným rozsudkom súd prvého stupňa I/ zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Piešťany zo 6. júna 2011 č. k. 3Ro/137/2011-22, II/ žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi 286,07 eur spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 5% zo sumy 109,31 eur od 28.1.2010 do zaplataenia, vo výške 9% zo sumy 176,76 eur od 28.1.2010 do zaplataenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, III/ vo zvyšku návrh zamietol, IV/ určil, že zmluvné dojednanie v dodatku k zmluve o pripojení č. 3051730 zo dňa 30.10.2008 článok 4 v znení: „V prípade porušenia zmluvných povinností zo strany Účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku (331,94 eur). V prípade žiadosti účastníka o vypojenie SIM karty z prevádzky v zmysle bodu 2 tohto dodatku je zmluvná pokuta podľa predchádzajúcej vety splatná okamihom doručenia žiadosti o vypojenie SIM karty z prevádzky podniku. Zaplataením akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tohto dodatku nezaniká právo podniku na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá mu vznikla porušením povinnosti, na ktorú je viazaná daná zmluvná pokuta. Účastník je zároveň povinný uhradiť podniku náhradu škody presahujúcu sumu zmluvnej pokuty.“ je ako neprijateľná podmienka neplatná a VI/ o trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov a vedľajší účastník nemá právo na ich náhradu. Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil, pokiaľ šlo o vec samu, právne ust. § 52 ods.1 - 4, § 53 ods. 1, ods. 4 písm. k/ a ods. 5, § 517 a § 544 ods. 1 a 2 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení); § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., § 42 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ a b/, ods. 3 písm. a/ a ods. 4 písm. a/ a b/, ako aj § 42 ods. 4, § 43 ods. 1, 3 písm. b/ a ods. 5 písm. b/ a e/ zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách; § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení); vecne

potom záverom o existencii právneho vzťahu účastníkov (na základe zmluvy o pripojení) a záväzku žalovaného zaplatiť cenu poskytnutých služieb, čo ale neplatilo o zmluvnej pokute. Dojednanie takejto pokuty v zmluve, ktorá mala charakter spotrebiteľskej zmluvy bolo treba považovať za neprimeranú sankciu a príslušné dojednanie preto aj za neprijateľnú a neplatnú zmluvnú podmienku, keď v skutkovo obdobnom prípade (čo do podmienok uloženia zmluvnej pokuty) rozhodovali už iné všeobecné sudy Slovenskej republiky a táto podmienka bola vyhlásená za neprijateľnú a teda neplatnú (napr. Okresný súd Bardejov v konaní vedenom pod spisovou značkou 4C 163/2011, kde na samostatné konanie bol vylúčený práve nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, pričom návrh na zaplatenie zmluvnej pokuty bol zamietnutý a prvostupňové rozhodnutie bolo následne potvrdené Krajským súdom v Prešove). Ak určitá zmluvná podmienka (v danom prípade dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty) bola v inom konaní právoplatne vyhlásená za neprijateľnú, a ak si dodávateľ používanie problémovej klauzuly neobhájí, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho používania vrátane uplatňovanie plnení z takejto klauzuly. Krajský súd pritom odkázal na ďalšie konanie, v ktorých bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku, okrem iných konania vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17C 23/2010 a 17C 112/2010. Aj Okresný súd Piešťany vo svojom rozsudku z 28.10.2013 sp. zn. 5C 43/2012 určil, že dojednaná zmluvná podmienka dojednaná v bode 4 Dodatku k Zmluve o pripojení v znení: „V prípade porušenia zmluvných povinností zo strany Účastníka (najmä hociktovej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2 tohto Dodatku alebo v čl.3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku, je Účastník povinný uhradiť Podniku Zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku (10.000 Sk). V prípade žiadosti o vypojenie SIM karty z prevádzky Podniku zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tohto Dodatku nezaniká právo Podniku na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá mu vznikla porušením povinností, na ktorú je viazaná zmluvná pokuta. Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody presahujúcu sumu zmluvnej pokuty.“, je neplatná z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky. Prvostupňový súd konštatoval, že by bolo v príkrom rozpore s princípom právnej istoty, aby sudy v rámci jednej republiky v obdobných veciach (o nárokoch uplatnených na tých istých skutkových základoch) rozhodovali rôzne. Vzhľadom na vyššie uvedené súd návrh v časti zmluvnej pokuty s príslušenstvom zamietol. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 142 ods. 2 O.s.p. a vecne pomerným úspechom účastníkov konania.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie len žalobkyňa a to výslovne čo do zvyškového zamietnutia žaloby (v časti zmluvnej pokuty), určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a trov konania s primárnym návrhom na zmenu rozsudku v napadnutej časti tak, aby žalobe bolo vyhovené aj tam, kde tak súd prvého stupňa urobiť odmietol a aby čiastkový výrok o určeni neplatnosti zmluvnej podmienky z dôvodu jej neprijateľnosti bol zrušený. Namietala predovšetkým nesprávnosťou záveru súdu prvého stupňa o neprijateľnosti príslušnej zmluvnej podmienky, argumentujúc predovšetkým jej individuálnym dojednaním, pričom tu porušenie povinnosti uhrádzať vyúčtovanú cenu poskytnutých služieb zo strany žalovaného nebolo sporným a tento mal možnosť riziko zmluvnej pokuty znížiť výberom lacnejšieho mobilného telefónu (taktiež za iba symbolickú cenu). I s odvolaním sa na niektoré konkretizované rozhodnutia, ako aj výklad ustanovení zmluvy aj Smernice mala za to, že vyjednávacía pozícia žalovaného pri uzatváraní zmluvy bola dostatočne silnou a okresný súd opomenul zisťovať možnosť individuálneho ovplyvnenia ním dojednaní o zmluvnej pokute, ktoré na strane žalobkyne predstavuje len protiváhu inak nevýhodnému dojednaniu o odmene, pričom zmluvná pokuta tu slúži aj ako paušalizovaná náhrada škody a aj prípadná nerovnováha v právach a povinnostiach nemôže byť považovaná za značnú.

Žalovaný odvolací návrh nepodal.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. a/ O.s.p. vec v medziach odvolania žalobkyne, teda s preskúmaním správnosti rozhodnutia prakticky celým rozsudkom až na jeho čiastkový výrok vyhovujúci žalobe (pretože rozhodnutie o tzv. zvyškovom zamietnutí žaloby a ďalšie rozhodnutie o neprijateľnosti a neplatnosti zmluvnej podmienky, druhé z nich vydané súdom bez návrhu, mali charakter rozhodnutí na sebe vzájomne závislých; rozhodnutie o trovách konania bolo potom naopak závislým na výsledku konania ako celku, teda aj na čo i len čiastočne napadnutom rozhodnutí vo veci samej a /do tretice/ posúdenie správnosti rozhodnutia vo veci samej aj v časti vyhovujúcej žalobe by mohol predmetom odvolacieho konania urobiť len v tomto smere nečinný žalovaný, kým žalobkyňa čo aj čiastočným vyhovením žalobe postavenie osoby subjektívne oprávnenej napadnúť odvolaním rozsudok aj v tejto časti stratila) a to podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a contrario bez pojednávania (pretože tu síce šlo /aj/

o vec samu, na druhej strane ale nebola tu potreba dopĺňania ani opakovania dokazovania, súd prvého stupňa prejednal aj rozhodol túto vec na pojednávaní, nešlo tu o konanie vo veci porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a pojednávanie odvolacieho súdu si nevyžadoval ani žiaden dôležitý verejný záujem), pričom dospel k záveru, že rozsudok v odvolaní dotknutých častiach vo veci samej treba považovať za správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 9C/235/2011 je určenie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni 618,01 eur s 9% ročným úrokom z omeškania od 28. januára 2010 do zaplattenia.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh žalobkyne v časti zaplattenia istiny 331,94 eur s príslušenstvom zamietnutý, bola určená zmluvná podmienka týkajúca sa zmluvnej pokuty za neprijateľnú a bolo rozhodnuté o náhrade trov konania.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vyhlásených dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami právnymi závermi prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Keďže sa odvolací súd stotožňuje nielen s výrokom, ale aj s odôvodnením napadnutej časti rozsudku na zdôvodnenie jeho správnosti ho len dopĺňa reagovaním na odvolanie žalobkyne.

Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že súd prvého stupňa správne ustálil spotrebiteľský charakter právneho vzťahu medzi účastníkmi a správne z úradnej povinnosti na tento vzťah aplikoval ustanovenia platného právneho poriadku, zamerané na ochranu spotrebiteľa. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa, že návrh v zamietajúcej časti nie je dôvodný, keďže nezistil, že by prvostupňový súd porušil zásady vyplývajúce z ust. § 132 v súvislosti s hodnotením dôkazov. Prvostupňový súd skutkové zistenia správne subsumoval pod aplikované právne predpisy a daný právny vzťah správne posúdil ako nárok žalobkyne na zaplattenie žalovanej istiny titulom uzavretej zmluvy o pripojení, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, preto je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa. Významné je posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu obsahu zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania. V danej veci danú pokutu tak ako je dojednaná v zmluve o pripojení považuje súd za neprimeranú sankciu a to s poukazom na viaceré aspekty. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplattenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy, napr. jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti teda na jeho začiatku rovnako i bez akéhokoľvek významu to akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty vo vzťahu k predmetu zmluvy. Pokiaľ bolo namietané, že súd prvého stupňa sa dostatočne nevysporiadal so zvýhodnenou kúpnu cenou mobilného telefónu a hodnotou benefitu, ktorý bol zabezpečený zmluvnou pokutou odvolací súd udáva, že zo žiadneho ustanovenia zmluvy o pripojení nevyplýva povinnosť žalovaného splatiť žalobkyni zvýhodnenú kúpnu cenu mobilného telefónu, pretože len obchodnou politikou žalobkyne, že predávala mobilné telefóny za nižšiu ako skutočnú cenu, rozdiel medzi skutočnou a zvýhodnenou cenou je tak výsledkom zmluvného konsenzu medzi ňou a žalovaným. Tento konsenz nemôže byť zo strany žalobkyne menený prehodnotením rozhodnutia, ak sa nespĺnia očakávania, ktoré do zmluvného vzťahu s žalovaným vkladala. Podľa názoru odvolacieho súdu preto nemožno v dôsledku tvrdeného porušenia zmluvnej povinnosti zo strany žalovaného platiť cenu služieb alebo zotrvať v zmluvnom vzťahu dojednaný čas, prehodnocovať obsah predtým uzavretých zmluvných dojednaní. Prípadná zvýhodnená kúpna cena mobilného telefónu alebo hodnota benefitu preto nemajú vplyv na posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti dojednania o zmluvnej pokute v prejednávanej veci. Povinnosťou súdu je primárne skúmať zmluvné podmienky v spotrebiteľskom vzťahu a až po posúdení ich platnosti s poukazom na ustanovenie O.z. <. je možné pristúpiť k posúdeniu oprávnenosti uplatneného nároku z hľadiska platných zmluvných dojednaní na základe skutkových okolností po uzavretí spotrebiteľskej zmluvy, keďže z neplatných zmluvných dojednaní nie

je možné vyvodit' opodstatnenosť nároku z dôvodu porušenia zmluvnej povinnosti, preto v súvislosti s posudzovaním prijateľnosti zmluvných dojednaní o zmluvnej pokute nebolo možné prihliadať na skutkové okolnosti prípadu po uzavretí zmluvy, ktoré viedli žalobkyňu k podaniu návrhu (nezaplatenie ani len jednej faktúry - „hovorné“).

Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej ako aj určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil. Takisto potvrdil aj doplnčací rozsudok, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o náhrade trov konania, keď súd prvého stupňa správne pri náhrade trov konania rozhodol, keď aplikoval ust. § 142 ods. 2 O.s.p. a správne aj posúdil pomer úspechu a neúspechu účastníkov.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si žiadne neuplatnili a taktiež im nevyplývajú z obsahu spisu.

K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.